

**Parafia Rzymskokatolicka
pw. św. Antoniego z Padwy w Rzasce
Rząska, ul. Słoneczna 24
30-199 Kraków**

Nowiny

2021 / 4

Parafia św. Antoniego z Padwy w Rzasce

<https://antonirzaska.pl>

parafia@antonirzaska.pl

+48 12 376 44 10

W oczekiwaniu

Każdy kończący się rok jest w tak zwanym życiu codziennym stawianiem kreski pod słupkiem 365 dni, czasem nawet – kiedy rok przestępny – o jedną dobę więcej. Odwieczna bulchalteria, spoglądanie wstecz, nie tyle dla przypomnienia ile dla nabrania perspektywy – zwykle poddajemy się takim podsumowaniom u schyłku roku kalendarzowego.

W oczekiwaniu

Natomiast w Kościele, którego rytm wyznacza kalendarz liturgiczny, koniec roku, a jeszcze wcześniej okres Świąt Bożego Narodzenia poprzedza czas szczególny, zwany Adwentem okres trwający, zgodnie z regułą, od pierwszych niesporów czwartej z kolei poprzedzającej Święto Bożego Narodzenia niedzieli do zmierzchu 24 grudnia.

W oczekiwaniu

Jego daty są ruchome, mieszczą się w okresie pomiędzy 27 listopada a 3 grudnia. W tym roku początek adwentu przypada na 28 listopada. Wizualnym wyznacznikiem tego szczególnego czasu, którego istotą jest przypomnienie o narodzinach naszego Zbawiciela, a w szerszej perspektywie - oczekiwanie na powtórne Jego przyjście.

W oczekiwaniu

W kościołach wizualnym wyznacznikiem tego okresu są fioletowe szaty kapłanów (w trzecią niedzielę różowe), a w naszych domach nierzadko wieńce adwentowe zawieszane na drzwiach, a kiedy dziatwa – czekoladki wyjmowane z okienek najbardziej słodkiego kalendarza.

W oczekiwaniu

Wstępujemy w okres oczekiwania na Niego, czas przygotowania się, a potem świętowania wielkiej radości z narodzenia Jezusa, wyśpiewywany pod niebiosa kolędami i pastorałkami, poczynając od wigilijnej pasterki.

Słowo proboszcza na niedziele i dzień powszedni

*Pod koniec
odchodzącego do
historii roku zadajemy
sobie pytania, jaki
będzie ten nadchodzący
– w naszych planach,
modlitwach i czynach.
Bo przecież to nasze,
ziemskie bytowanie
decyduje o czekającej
każdego wieczności.*

Słowo proboszcza na niedziele i dzień powszedni

Więc zanim zasiądziemy do wigilijnego stołu (pamiętajmy, że nie wszystkim będzie to dane, i to z różnych powodów), by połączyć się z bliskimi symbolicznym opłatkiem, przygotujmy się na oczekiwane przez cały rok dni, które powinny być czasem wielkiego radowania i świętowania.

Słowo proboszcza na niedziele i dzień powszedni

Pośród codziennej
krzątanimy i wzmożonego
wysiłku związanego z
przedświątecznymi
przygotowaniami
wystarczy sobie zadać
podczas adwentu proste
pytanie: skąd owa
radość płynie, albo
jeszcze prościej: Czyje
to urodziny?

Słowo proboszcza na niedziele i dzień powszedni

*Prawda, jak niewiele
trzeba. Zajaśnieje –
nawet gdyby jej nie było
widać gołym okiem –
pierwsza gwiazdka. A
gdzieżby, jak nie na
Niebie. Świetna okazja,
żeby podziękować
Najwyższemu za
doczekanie kolejnej
wigilii Narodzenia
Zbawiciela.*

Słowo proboszcza na niedziele i dzień powszedni

Cóż za wspaniały dar „pod choinkę”, a bliżnim złożyć serdeczne życzenia zdrowia, pokoju i piękna – tego w wymiarze estetyki, jeszcze bardziej – pod postacią wyznawanych i praktykowanych wartości, a najbardziej w sferze duchowej każdego z nas – piękna zawartego w miłości Bożej i bliźniego.

ks. Wojciech Szelaąg

Kapliczka na skrzyżowaniu

Kontynuując cykl prezentacji miejscowych kapliczek dziś słów kilka o tej najbardziej znanej i najczęściej opisywanej, co wynika także z jej niecodziennej lokalizacji. Położenie tej wrośniętej w pejzaż Rząski kapliczki jest tak niecodzienne, że nawet nie bardzo pasuje określenie „przydrożna”.

Kapliczka na skrzyżowaniu

Nie dość że w centrum wsi, to jeszcze pośrodku skrzyżowania ulic Krakowskiej i Mostowej (tak na marginesie, od czasu remontu kapliczki w 2013 roku, ze zmienioną komunikacją, wreszcie logiczną i bezpieczniejszą).

Kapliczka na skrzyżowaniu

Historia tej kapliczki jest nierozdzielnie związana z nieistniejącą już kaplicą, stojącą kiedyś nieopodal – o której wspomnieliśmy przy okazji opisu wzniesionej na jej miejscu figury Chrystusa Króla (Nowiny, nr 3). Kiedy ją rozbierano w jej grubych murach znaleziono dokument rzucający światło na historię kapliczki i miejscowości, cytujemy za Barbarą Miszczyk (Monografia GMINY ZABIERZÓW, 2009):

Kapliczka na skrzyżowaniu

*Ta kaplica jest postawiona
w roku
panskim 1887 na pamiatke
ze się
w tem roku spalila się
gmina i [...]
na tem samym placu
postanowiła
gmina woit ędrzej Czepiec
gminy Rząski
fondator tej kaplice [...].*

Kapliczka na skrzyżowaniu

*Franciszka
czysza naszego Roku
1887*

*Te kaplicę Murował
Wincęty Kurek*

*Mulosz zmodnice w tem
roku spaloło się
domów 27 a stodoł 17 i z
[...]*

*Ten grozar był 20 czerwca
1887*

*gmina Rząska dnia 27
września 1887*

Kapliczka na skrzyżowaniu

*zostawiamy te parę słów
ze wtem roku*

*nasze gmine taki zgrozar
wielki nawiedził*

Mulasz Wincęty Kurek

Jędrzej Czepiec woit

Tomasz Bialik zastępca

Wincęty Podolski i [...]

*urzędowali w gminie
Rząska*

*Jan Matysiak podpisał te
kartke.*

Kapliczka na skrzyżowaniu

Prezentowana dziś kapliczka „na skrzyżowaniu” wzniesiona została z cegły, posadowiono ją na kamiennym, trójstopniowym postumencie (ten na drogowej, wybrukowanej wysepce) i zwieńczona krzyżem z Chrystusem z promiennym nimbem.

Kapliczka na skrzyżowaniu

Otoczona jest niewysokim metalowym ogrodzeniem i... znakami drogowymi. Na każdym z boków zachowano identyczną kompozycję: od góry, za szkłem, niczym w gąblocie znajduje się figura Świętego, a poniżej, w białej wnęce inskrypcja.

Kapliczka na skrzyżowaniu

Kolejno, od strony północnej (ul. Krakowska):

*MATKO
PRZEMIANY
LUDZKICH SERC
NADZIEJO NASZA
NADZIEJO ŚWIATA
WSPIERAJ NAS*

Kapliczka na skrzyżowaniu

od zachodniej

*NAJŚWIĘTSZE
SERCE
JEZUSA
KRÓLUJ
NAM*

Kapliczka na skrzyżowaniu

od południowej

*ŚWIĘTY
JÓZEFIE
MIEJ NAS
W OPIECE*

Kapliczka na skrzyżowaniu

i od wschodniej

*MATKO
KOŚCIOŁA
OCAL ŻYCIE
MIŁOŚĆ
POKÓJ*

Kapliczka na skrzyżowaniu

Krótką scenką: kiedy robię zdjęcia kapliczki, podchodzi do mnie jakiś mężczyzna, jak się potem okaże, mieszka na rogu i pokazuje mi, cofając nogę na północ bodaj o metr:

– *Ona tu stała.*

Rewanżuję się:

– *Przed remontem? Tak, pamiętam, przed laty robiłem tu zdjęcia do publikacji w Życiu Zabierzowa.*

– *Ale wie pan, lepsza jest ta przy strzelnicy.*

Upewniam się, czy chodzi o tę na skarpie, na Pasterniku, której przecież już tam nie ma.

Kapliczka na skrzyżowaniu

- Ale ona jest już w skansenie w Wygiełzowie, oczywiście natychmiast dodaję, że było o tym w „Nowinach”.
- No właśnie, a ja chciałem żeby tu była, w Rzasce, jako atrakcja turystyczna. Nie ma takich na świecie żeby plecami do siebie: ta i, druga, w Wiedniu. Rozmawiałem z poprzednim proboszczem, no ale nic nie wyszło.

Kapliczka na skrzyżowaniu

– A tamtą, „starą” pan pamięta – pokazuję ręką miejsce, gdzie teraz stoi figura Chrystusa Króla.

– No pewnie...

I pewnie gwarzylibyśmy dłużej, niemal na środku skrzyżowania, ale akurat wyszło słońce i rzuciłem się do robienia kolejnych zdjęć, z lepszym światłem. Taki promyk, że piszemy o tym, co ludziom nieobojętne.

Fryz historyczny

Od pierwszego numeru NOWIN przypatrujemy się z uwagą pracom malarskim przy powstającym pod sufitem naszej świątyni fryzowi historycznemu. Staramy się w ten sposób chociaż trochę przybliżyć jego ikonografię, a prościej mówiąc, opisać co przedstawia. Z powodów co najmniej trzech:

- po pierwsze, z poziomu wiernych stojących w kościele, to zrozumiałe, nie widać pewnych szczegółów,
- po drugie – przedstawiane sceny dotyczą czasów wielce odległych,
- po trzecie – owe malarskie odniesienia do dziejów Polski i naszej wiary są nie tylko historycznym przypomnieniem, ale zawierają również głębokie przesłanie dla współczesnych.

Fryz historyczny

Kolejnym fragmentem naszych dziejów zaprezentowanym na fryzie są czasy za panowania króla Kazimierza Jagiellończyka (1427-1492). Jeden z najaktywniejszych polskich władców, za jego panowania (1447- 1492) Korona, pokonując zakon krzyżacki w wojnie trzynastoletniej, odzyskała – po 158 latach – Pomorze Gdańskie, a dynastia Jagiellonów była jedną z najpotężniejszych w tym okresie w Europie. Tym razem, ponieważ malowidło będzie ukończone później, kiedy numer NOWIN będzie już zamknięty, pokazujemy zamiast gotowego dzieła rysunek na tynku, zawsze poprzedzający realizację.

Fryz historyczny

Wyłania się z niego scena z kościoła Mariackiego (o tym, że jesteśmy w mieście królów świadczą charakterystyczne wieże kościołów i ratusza). Na tle ołtarza autorstwa Wita Stwosza, najwspanialszego ołtarza w Polsce i jednego z najwybitniejszych dzieł późnogotyckiej sztuki rzeźbiarskiej w Europie, widzimy dwie grupy: po lewej katolików, na czele z biskupem trzymającym krzyż z Chrystusem, a po prawej kalwinów i luteranów, co warto podkreślić z krzyżem bez Ukrzyżowanego.

Fryz historyczny

Pośrodku, na tronie król, z insygniami władzy: koroną, berłem i u stóp herbem Jagiellonów – czteropolową, czerwoną tarczą, na której w pierwszym i czwartym polu znajduje się orzeł biały w koronie, a w drugim i trzecim – Pogoń. Władca Polski i zarazem wielki książę litewski w latach 1447-1492 przysłuchuje się ważnej w tym okresie dyspucie religijnej na temat Marii Najświętszej, Matki Bożej, patronki krakowskiej bazyliki. Rzec rozgrywa się podczas I poświęcenia ołtarza w roku 1489 roku (po dwunastu latach pracy nad dziełem wznoszącym się na niebotyczną wysokość 14 metrów).

Fryz historyczny

Pod malowidłem, na fryzie reliefowym przewidziany jest wizerunek św. Jana Kantego, żyjącego w tym okresie. Urodzony 23 lub 24 czerwca 1390 w Kętach, zmarł 24 grudnia 1473 w Krakowie, gdzie został pochowany w kościele św. Anny, patron m.in. Krakowa, archidiecezji krakowskiej i Akademii Krakowskiej.

Liczby 2021

Kończący się rok sprzyja podsumowaniom. Zanim podziękuję wszystkim za ich aktywność w życiu Naszej Wspólnoty – mam nadzieję, że osobiście podczas kolędy – pozwalam sobie już teraz, w tym miejscu, wyrazić wdzięczność Naszym Parafianom, zbiorowo, za uczestnictwo w życiu Parafii, wyrażaną poprzez modlitwę, uczestniczenie w mszach św. i wszelkich nabożeństwach, a także nierzadko za pomoc i ofiarność, tym bardziej, że świadczoną w czasach dla wielu trudnych.

Liczby 2021

Jednocześnie, korzystając z okazji publikacji ostatniego w tym roku numeru NOWIN, przekazuję poniższe informacje. Liczby pewnie nie oddają w pełni życia parafii, ale są konkretne i na swój sposób przedstawiają obraz naszej Wspólnoty. Zwykle, jeśli chodzi o statystykę wydarzeń w danym roku (w tym przypadku roku liturgicznego, pomiędzy kolejnymi adwentami) wymienia się liczbę udzielonych sakramentów. W naszej Parafii:

- sakramentu chrztu św. udzielono 24 nowonarodzonym,*
- do Pierwszej Komunii Świętej przystąpiło 35 dzieci,*
- do sakramentu bierzmowania – 37 osób,*
- sakramentu ślubu udzielono 6 parom małżeńskim.*

Pogrzebów w tym okresie odprawiliśmy 17.

ks. Wojciech Szelaąg

***Zbożna radość życia z kulturą czynu
potrzebna jest jak tlen przy oddychaniu.
Dlatego każda niedziela, każde święta, w
tym Bożego Narodzenia, przeżywane po
katolicku stają się radością nie tylko
ziemską, ale także ponadczasową.***

Porządek mszy świętych

Niedziele:

- * 07:30, 09:30, 11:00, 16:00 (wrzesień – czerwiec)
- * 07:30, 09:30, 11:00 (lipiec- sierpień)

Dni powszednie:

- * Poniedziałek, środa – 18:00
- * Wtorek, czwartek, sobota – 07:00
- * Piątek – 15:30 (w pierwszy piątek miesiąca dodatkowe Msze św. o 07:00 i 18:00)

Kancelaria parafialna

- * Poniedziałek: 18:30 – 19:00
- * Środa: 18:45 – 19:15
- * Czwartek, sobota: 07:30 – 08:00
- * Piątek: 16:00 – 16:30

Konto parafii: BANK PKO S.A. I O. w Krakowie
62 1240 1431 1111 0000 1046 5398

- * Redakcja tekstów – Krzysztof Ślusarczyk
- * Opracowanie – Patryk Zieliński
- * Wydawca – Parafia św. Antoniego z Padwy w Rzęsce
ul. Słoneczna 24
30-199 Rzęska
adres www: <https://antonirzaska.pl>
e-mail: parafia@antonirzaska.pl
tel. 12 376 44 10
Proboszcz: ks. Wojciech Szelaąg